

Gästföreläsning

Introduktion

En gästföreläsning är en rolig och uppskattad aktivitet som varken kräver stora förberedelser eller mycket arbete för att genomföras, men som ger stora mervärden för elevkåren och medlemmarna. I denna guide kommer ni få inspiration om vem eller vilka ni kan anordna en gästföreläsning med, om teman för föreläsningar och slutligen vad för praktiska saker ni behöver tänka på i samband med arrangemanget. En generell sak att ha i åtanke är att många personer och organisationer tar betalt för att föreläsa, så säkerställ innan en bokning om föreläsningen sker kostnadsfritt eller vad den annars skulle kosta er.

Organisationer

Det finns en uppsjö av organisationer som genomför föreläsningar, och ytterligare en uppsjö som kanske inte naturligt föreläser men som gärna gör det om ni efterfrågar det. Exempel: Amnesty International, Svenska FN-förbundet, Röda Korset, RFSL, Fairtrade Sverige, ABF, Ungdom mot rasism, Refugees Welcome.

Politiker

Politiker på alla nivåer tycker ofta om att komma ut till skolor och föreläsa. Eftersom elevkåren ska vara politiskt obunden är det dock viktigt att ett politikerbesök inte blir en plattform för propaganda. Givetvis ska en politiker få prata om saker som rör politik, men det kan vara bra att betona att ni önskar att personen ifråga håller sig så neutral eller generell som möjligt, till exempel kan en riksdagsledamot prata om hur det är att vara riksdagsledamot snarare än om en sakpolitisk fråga. Ett tips är att politiker från ungdomsförbund ibland kan vara både mer benägna att komma och mer uppskattade.

Författare

Författare gör ofta och gärna besök på skolor för att tala om specifika böcker eller sitt författarskap generellt. Exempel: Jens Lapidus, Jonas Hassen Khemiri, Suad Ali.

Personer med intressanta yrken

Personer med intressanta eller relevanta yrken finns överallt, kanske behöver ni inte göra mer än att fråga ett syskon eller en förälder. Gör en målgruppsanalys och anpassa yrkesföreläsaren efter vad alla eller en del av medlemmarna har intresse av. Om en stor del av medlemmarna läser ekonomiprogrammet med juridisk inriktning är det kanske intressant att höra en advokat föreläsa. Samarbeta gärna med studie- och yrkesvägledaren på skolan som ofta har många kontakter inom yrkeslivet.

Personer med specialkompetens

Professorer, forskare och andra personer med specialkompetens föreläser ofta väldigt gärna. Ett tips är att kontakta professorer eller forskare på lokala universitet eller högskolor. Ett exempel är den framgångsrika föreläsaren och mentala rådgivaren Johannes Hansen.

Personer med erfarenheter

Det finns många människor som ägnar sig åt att föreläsa efter att de varit med om någon händelse och som genom sina erfarenheter vill lära eller inspirera andra. Exempel: Personer som överlevt koncentrationsläger.

Kända personer

En del personer som av olika anledningar är kända kan mycket väl tänka sig att hålla ett föredrag för unga människor. Ett bra första steg är att undersöka vad för kända personer som gått på just er gymnasieskola och höra av sig till dem, om dem känner en anknytning kan det vara enklare att locka dem till ett besök. Exempel: atleter så som fotbollsspelare, simmare, hockeyspelare eller handbollsspelare. Andra exempel är musiker, skådespelare, företagare – de flesta personer som på ett eller annat sätt nått strålkastarljuset har ofta en intressant livshistoria att berätta.

Om vad och när?

Nedan finns ett par exempel på dagar att uppmärksamma genom en föreläsning, samt exempel från elevkårer runt om i Sverige. Ett tips är att kolla elevkårsårskalendern på Sveriges Elevkårers hemsida och utifrån de temadagar som finns med där komma på ämnen för föreläsningar.

Exempel på dagar att uppmärksamma:

- Jämställdhet -Internationella kvinnodagen
- Semlans historia -Fettisdagen
- ”Så går det till” -Inför val i Sverige, EU, USA.
- Val av fortsatt utbildning eller yrke–Inför student och framtid
- Rättigheter på arbetsplatsen –Inför praktik

Exempel från verkligheten:

- Elevkåren vid Växjö Katedralskolaarrangerade en föreläsning med tidigare EU-och demokratiminister Birgitta Ohlsson.
- Södra Latins Elevkår arrangerade en föreläsningkväll om psykisk ohälsa där bland andra Sara Haraldsson från Maktsalongen och Lotta Lundgren föreläste.
- Åva Elevkår anordnade en föreläsning med f.d. statsminister Fredrik Reinfeldt som själv en gång i tiden varit ordförande för elevkåren.
- Hvitfeldtskas Elevkåranordnade en föreläsning med Skolyoga om stress.
- Mikael Elias Elevkåranordnade en föreläsning om stereotyper och fördomar med Bilan Osman, journalist på Expressen och föreläsare för stiftelsen Expo.

Checklista gästföreläsning

- Sal för föreläsning, anpassat efter beräknat antal deltagare
- Marknadsföring av evenemanget (Planscher, sociala medier o.s.v.)
- Mikrofon och tillhörande ljudteknik
- Möjlighet för föreläsaren att koppla in dator/USB (Tänk på att uttag för bild är olika på olika datormodeller)
- Vatten till föreläsaren
- Tackgåva till föreläsaren (Gärna till exempel en elevkårstygkasse)